

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Χρήστος Πανάγου

*Τμήμα Παραδοσιακῶν Μουσικῶν Ὀργάνων,
Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ἱ. Μ. Κιφισίας.*

Email: christospanagou@yahoo.gr

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ἔτος καὶ τόπος γεννήσεως: Αθήνα, 1973.

Ἐγγαμος μὲ σύζυγο τὴ Θεοδώρα Παπαστεργίου, πτ. Μαθηματικός (Πανεπιστήμιο Πατρῶν). Μουσικός, Δίπλωμα στὸ Τρομπόνι (Δημοτικὸ Ὀδεῖο Ζωγράφου) καὶ Πτυχίο Πιάνου (Ἑλληνικὸ Ὀδεῖο). Σολίστ στὸ Τρομπόνι στὴν Ἐθνικὴ Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα τῆς Ε.Ρ.Τ. καὶ στὴ Φιλαρμονικὴ Ὀρχήστρα τοῦ Δήμου Ἀθηναίων. Καθηγήτρια Μουσικῶν Σχολείων (Παλλήνης - Ἀλίμου).

Τέκνα: Μαρία-Γαρυφαλλιά, καὶ Χριστίνα-Ἄννα.

Ξένες γλῶσσες: α) σύγχρονες: Ἀγγλική, Γαλλικὴ, Γερμανικὴ, Ἰταλική, β) ἀρχαῖες: Λατινικὴ.

Ἄλλες γνώσεις: Η/Υ, ΤΠΕ Β' Ἐπιπέδου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

α) Θεολογικές σπουδές

Σήμερα, *ύποψήφιος Διδάκτωρ* τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

«*Μεταπτυχιακὸς Τίτλος Σπουδῶν Εἰδικεύσεως περὶ τὴν Λειτουργικὴν*» (*Master*) μὲ βαθμὸ «Ἄριστα» (ἐπιβλέπων καθηγητῆς: Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Τζέρπος) 2007.

Πτυχιούχος τοῦ **Τμήματος Θεολογίας** τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 2003.

Πτυχιούχος τῆς **Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν** (νῦν Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν) 1995.

β) Μουσικὲς σπουδές

Δίπλωμα Βυζαντινῆς Μουσικῆς μὲ βαθμὸ «Ἄριστα». Διδάξαντες: Ἄρχων Πρωτοψάλτης κ. Λυκοῦργος Ἀγγελόπουλος, Πρωτοψάλτης καὶ εἰδ. Καθηγητῆς κ. Ἰωάννης Σίμος, 1994.

Οὔτι. Διδάσκαλος: κ. Σαραγούδας Νικόλαος. Σεμινάρια ἐπιπέδου **Master Class** ἀπὸ καθηγητῆς ὅπως τὸν Mehmet Bitmez καθηγητῆ στοῦ Turkish Music State Conservatory. [Ἐπίσημο Πρόγραμμα Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως: European Union Programme Euromed Heritage II, Project: *Medimuses*.] 2004. Παρακολούθηση μαθημάτων στὴν Αἴγυπτο στοῦ Institute de Music Arab: *Oum Koulthoum* (2005).

Ταμποῦρ (ἀρχαία Ἑλληνικὴ *Θαμποῦρα*). Εἰδικὰ σεμινάρια ἐπιπέδου **Master Class** ἀπὸ καθηγητῆς ὅπως τὸν Necip Gülses τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν Πολυτεχνείου Κωνσταντινουπόλεως κ.ἄ. [Ἐπίσημο Πρόγραμμα Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως: European Union Programme Euromed Heritage II, Project: *Medimuses*.] 2004

Κανονάκι. Hallil Karaduman (Ἑλλάδα) καὶ ἀργότερα παρακολούθηση μαθημάτων στὴν Αἴγυπτο στοῦ Institute de Music Arab: *Oum Koulthoum* (2005).

Κλασικὸ Τραγούδι - Ὁρθοφωνία, μὲ καθηγητὴ τὸν Ὁν. Σῶχο, 1992. Ἀναστ. Γέρου, 1993, Σεμινάρια μὲ τὸν ΑΠΜτΧΕ Λεωνίδα Ἀστέρη.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α) Καθηγητὴς Θεολόγος

Σὲ Σχολεῖα (Χίου καὶ Ἀθηνῶν) τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης (2008-2010).

Σὲ Σχολεῖα Γενικῆς Ἐκπαίδευσης (2010-...) Παρουῖσα θέση, 1^ο ΓΕΛ Κηφισιάς (2014-σήμερα).

Μέλος τοῦ Society of Oriental Liturgy (2010-...).

Μέλος τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Φοιτητικοῦ Συνδέσμου Τμήματος Θεολογίας, Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (2004-...).

Συμμετοχὴ σὲ Θεολογικὰ καὶ Μουσικολογικὰ Συνέδρια ὡς Ὁμιλητῆς - Εἰσηγητῆς.

Συμμετοχὴ σὲ τηλεοπτικὲς καὶ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς μὲ θέματα Λειτουργικῆς Θεολογίας.

Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης ἐκπομπῶν στὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (89,5) μὲ θέματα Λειτουργικῆς Θεολογίας (2010-...)

Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΕΚΠΑ ὡς «Μέντορας» στο Πρόγραμμα Ἐργαστηριακῶν-πρακτικῶν ἀσκήσεων τῶν φοιτητῶν στὴ διδακτικὴ τοῦ μαθήματος τῶν Ὀρησκευτικῶν.

Β) Διδασκαλία Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ παραδοσιακῶν μουσικῶν ὀργάνων (1994-σήμερα).

Μουσικὰ Σχολεῖα τῆς Δευτεροβαθμίας Ἐκπαιδεύσεως:

1. Αλίμου
2. Πειραιῶς (2001-2008).

ᾠδεῖα:

1. Ρωμανὸς ὁ Μελωδός,
2. Ὀρφικό,

3. Έρευνα,
4. Ηχογένεση.

Σχολές Βυζαντινής Μουσικής:

1. Ι. Μ. Μεσογαίας και Λαυρεωτικής,
2. Ι. Μ. Κηφισίας, Αμαρουσίου, Ωρωπού και Μαραθῶνος.

Ίδρυτής και δημιουργός **Μουσικοῦ Συνόλου**, για τὴ μελέτη τῆς *Κλασσικῆς Μουσικῆς τῆς Ανατολῆς*, καὶ τῆς *Μουσικῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας*. Ἐμφανίσεις σὲ ἐπιλεγμένους χώρους, ὅπως Ὠδεῖα, Μουσικὲς Σκηνές, Πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Δήμου Ἀθηναίων κ.ἄ.

Γ) Πρωτοψάλτης καὶ Χοράρχης

Πρωτοψάλτης τέως τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως στὸ **Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων** («Χρυσοῦν Μετάλιον» τῆς *Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν, Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων*). (2004-2005).

Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Κορωπίου (2011-2016).

Καθεδρικός Ι. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Νέας Ἐρυθραίας (2016-2020).

Μουσική/ἱεροψαλτικὴ συνεργασία μὲ τὸν Ἄρχοντα Πρωτοψάλτη τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ. Λεωνίδα Ἀστέρη, Βασίλειο Ἐμμανουηλίδη.

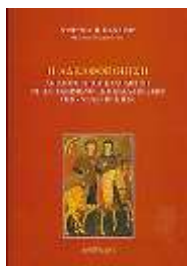
Συμμετοχὴ σὲ χορωδίες: α) «Ἑλληνικὴ Βυζαντινὴ Χορωδία» μὲ χοράρχη τὸν Λυκοῦργο Ἀγγελόπουλο, β) «Βυζαντινὴ Κυψέλη» μὲ Χοράρχη τὸν π. Χρῆστο Κυριακόπουλο γ) «Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης» τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ χοράρχη τὸν καθ. Γρηγόριο Στάθη. γ) Μέλος τοῦ «Πανελληνίου Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν, Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός» μὲ χοράρχη τὸν ἀείμνηστο Χρῆστο Χατζηνικολάου.

Συμμετοχὴ σὲ **ἐκδηλώσεις** Βυζαντινῆς Μουσικῆς στὴν Ἑλλάδα (Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν, Μέγαρο Μουσικῆς Θεσσαλονίκης, Ἡρώδειο κ.ἄ.) καὶ στὸ ἐξωτερικό.

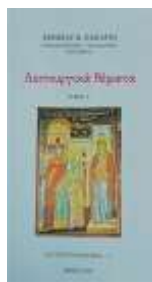
Δ) Συγγραφική δραστηριότητα:

Αὐτοτελή ἔργα.

- *Ἡ Ἀδελφοποίηση. Ἀκολουθία τοῦ Εὐχολογίου ἢ ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως τῆς 'νέας ἠθικῆς';* Ἀθήνα, 2010. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Ἔργασία στὸ ΕΚΠΑ). ISBN 978-960-93-1785-6.

- *Λειτουργικὰ Θέματα τ. Α' Ἀθήνα 2019 γιὰ τὸ Ὑποχρεωτικὸ Μάθημα τῶν σπουδαστῶν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Ὁδείων καὶ Μουσικῶν Σχολῶν.* ISBN SET 978-618-84574-0-59 καὶ 978-618-84574-1-6.

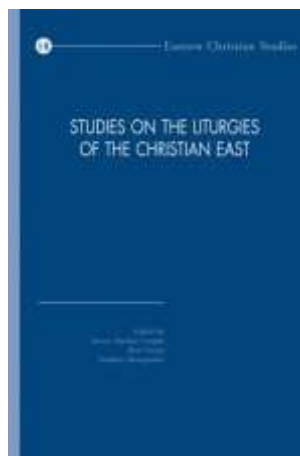
Ἄρθρα καὶ Μονογραφίες:

- «Ἀκολουθίες ἀφιερωμένες στὸν ἅγιο Ἡρωδίωνα» - Πρακτικὰ ἡμερίδος, Ὁ ἅγιος Ἡρωδίων καὶ ἡ τιμὴ του στὴν Ὑπάτη καὶ στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο, Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος, Λαμία 2016, σσ. 171-196. ISBN 9789609445283

- «The Rite of Alelphopoeia: J. Boswell versus C. Panagou.» - *Studies on the Liturgies of the Christian East Selected Papers from the Third International Congress of the Society of Oriental Liturgy*, Series: Eastern Christian Studies, 18, Volos, May 26-30, 2010. σσ. 203-213. ISBN 978-90-429-2749-0

- «Ἡ Ἀκολουθία πρὸς τιμὴν τῶν Νεομαρτύρων Χριστοῦ καὶ Πανάγου». - ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟῦ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Οἱ Νεομάρτυρες Χρῖστος καὶ Πανάγος οἱ ἐν Γαστούνη μαρτυρήσαντες 1716-2016. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΗΛΕΙΑΣ, σσ. 5-35

Υπό έκδοση

Λειτουργική Θεολογία:

- Ο Λέων Αλλάτιος και η κριτική του για τὰ Λειτουργικά βιβλία τῆς Ανατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Μουσικά:

- Τὸ Οὔτι. Μέθοδος ἐκμάθησης.
- Ὁ Ταμπουράς. Μέθοδος ἐκμάθησης.
- Ἡ Κλείδα τῆς ἀρχαίας παρασημαντικῆς τοῦ Χ'' Παναγιώτου Κηλτζανίδου. Νέα ματιὰ σὲ παλαιὰ στοιχεῖα. - Ἡ προσφορά τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας στὸν Βυζαντινὸ Μουσικὸ Πολιτισμὸ.

Εἰσήγηση στὸ Γ' Παγκόσμιο Συνέδριο τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσικοῦ Πολιτισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ διεύθυνση τοῦ [Αμερικανικοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ Ὑμνολογίας \(ASBMH\)](#), με τὴ συνεργασία τοῦ Προγράμματος Βυζαντινῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πίττσμπουργκ τῶν Η.Π.Α. καὶ με τὴ διοργανωτικὴ καὶ συμβουλευτικὴ ἀρωγὴ (ὑποστήριξη) τοῦ [Ευρωπαϊκοῦ Κέντρου Τέχνης καὶ Ἐρευνας τοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ Ανατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους στὴ Ευρώπη \(EUARCE\)](#). [σύνδεσμος Συνεδρίου](#)